

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Кам'янець-Подільського

національного

університету імен Івана Огієнка

_____ 2023 р. протокол № ____

Голова вченої ради

_____ Сергій КОПИЛОВ

Освітньо-професійна програма

вводиться в дію з 1 вересня 2023 р.

(наказ ректора

від _____ 2023 р. № ____)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»

(редакція від _____ 2023 р.)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Магістр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини).

Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти

Кам'янець-Подільський 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

1. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ: протокол № ___ від _____ 2023 р.

В. о. співголови Ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти К-ПНУ _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК

2. Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти К-ПНУ:

Керівник навчально-методичного центру

забезпечення якості освіти К-ПНУ _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК

3. Керівник навчально-методичного відділу _____ Людмила ВОЄВІДКО

4. Вчена рада природничо-економічного факультету

Протокол № _ від _____ 2023 р.

Голова вченої ради _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

5. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету протокол № ___ від _____ 2023 р.

Голова ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти

природничо-економічного факультету _____ Наталія КАЗАНШЕНА

6. Декан природничо-економічного факультету _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

7. Кафедра біології та методики її викладання протокол № _ від _____ 2023 р.

Завідувач кафедри біології та методики її викладання _____ Наталія КАЗАНШЕНА

Розробники:

Гарант освітньо-професійної програми Інна ГРИГОРЧУК – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент _____

Члени проєктної групи:

1. **Наталія КАЗАНШЕНА** – завідувач, доцент кафедри біології та методики її викладання кандидат педагогічних наук, доцент _____

2. **Петро ПЛАХТІЙ** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент _____

3. **Олексій ТКАЧ** – директор Анадольського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» Хотинської міської ради (с. Анадоли) _____

4. **Вікторія ХУДИК** здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму оновлено проектною групою у складі:

- 1. Григорчук Інна Дмитрівна** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент, (гарант освітньої програми) – керівник проектної групи.
- 2. Казанішена Наталія Вікторівна** – завідувач, доцент кафедри біології та методики її викладання кандидат педагогічних наук, доцент.
- 3. Плахтій Петро Данилович** – доцент кафедри біології та методики її викладання, кандидат біологічних наук, доцент.
- 4. Ткач Олексій Володимирович** – директор Анадольського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» Хотинської міської ради (с. Анадоли).
- 5. Худик Вікторія Ярославівна** – здобувачка вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Освітньо-професійна програма оновлено на основі Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я
ЛЮДИНИ)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Природничо-економічний факультет.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр. Кваліфікація: Магістр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньо-професійної програми	«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію спеціальності серія НД № 2384426. Термін дії сертифіката до 1 липня 2023 р.*
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, EQF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра.
Мова викладання	Українська.
Термін дії освітньо-професійної програми	До 01.07.2023 р.*
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kpnu.edu.ua/opp/
2 – Мета освітньої програми	
Формування загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в галузі сучасної методики навчання біології, основ здоров'я, біологічної науки, здатності до професійної педагогічної та науково-дослідної діяльності в умовах закладів освіти.	
* Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану»	

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності)	<p><i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/Педагогіка.</p> <p><i>Спеціальність:</i> 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).</p> <p><i>Предметна спеціальність:</i> 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).</p> <p><i>Об'єкт вивчення:</i> освітній процес у закладах освіти за професійним спрямуванням «Біологія та здоров'я людини»; сучасні теоретичні й практичні засади біології, основ здоров'я, методики викладання біології та основ здоров'я у закладах системи освіти.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> формування професійних компетентностей фахівців у сфері біологічної освіти, основ здоров'я, сучасної біології, підготовка до розв'язання складних спеціалізованих завдань в умовах закладів системи освіти.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> теоретичні основи та практичні аспекти біологічних наук, інноваційні підходи до вирішення теоретичних та практичних питань у сфері організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я в закладах системи освіти.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові, біологічні, психолого-педагогічні методи; методи дослідження біологічних об'єктів; форми, методи, методики формування предметних компетентностей з біології та основ здоров'я в закладах освіти; моделювання, прогнозування, експериментування; використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні прилади та устаткування для організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я у закладах освіти, для біологічних досліджень.</p>
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування професійних компетентностей, практичних вмінь та навичок майбутнього вчителя біології та основ здоров'я. Дисципліни та змістові модулі програми орієнтовані на актуальні сфери, напрями, в межах яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача освіти. Пропонується комплексний підхід у здійсненні підготовки здобувачів вищої освіти до реалізації професійної діяльності в сфері освіти і науки.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації (за наявності)	Освітньо-професійна програма передбачає отримання спеціальної освіти у сфері біології, здоров'я людини, методики викладання біології та основ здоров'я, формування знань про структуру та функціонування живого на всіх рівнях його організації та фокусується на формуванні компетентностей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків в умовах закладів системи освіти та здійснення науково-дослідної роботи з біології та методики викладання біології та основ здоров'я.
Особливості програми	Опанування сучасних напрацювань та досягнень біологічної та психолого-педагогічних наук, методики викладання

	<p>біології, основ здоров'я, актуальних у контексті забезпечення процесу навчання біології та основ здоров'я у закладах освіти.</p> <p>Акцент на формуванні практичних умінь та навичок, актуальних для організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, для проведення науково-дослідної роботи з біології, методики викладання біології та основ здоров'я. Проходження виробничих практик, що забезпечують формування практичних умінь та навичок з фаху в умовах реального освітнього процесу закладу освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором України (Класифікатором професій ДК 003:2010) випускники можуть обіймати посади вчителя біології та вчителя основ здоров'я закладу загальної середньої освіти.
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти та/або набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через виробничу практику, індивідуально-творчий та системний підходи. Освітній процес здійснюється у різних видах навчальних занять: лекцій, практичних, лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Передбачається активне використання інтерактивних технологій навчання, проектного навчання, консультації із викладачами. Обов'язково передбачається підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	<p>Система оцінювання студентів, що передбачає оцінювання усіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, підсумковий контроль); презентації, проектна робота, модульні контрольні роботи, тестування знань, зокрема, в системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE), звіти про практику, заліки, усні та письмові екзамени тощо. Атестація – захист кваліфікаційної роботи.</p> <p>Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно, зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).</p>

6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі викладання біології та основ здоров'я в закладах освіти, у сфері біологічних наук, що передбачає реалізацію основних теорій, методів, засобів, інновацій, проведення наукових досліджень, характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Здатність опрацьовувати інформаційні джерела та формувати власні.
	ЗК 02	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 03	Здатність до комунікації у професійній діяльності.
	ЗК 04	Здатність виконувати професійні функції на відповідному рівні у галузі освіти та біологічних наук.
	ЗК 05	Здатність приймати рішення у непередбачуваних умовах.
	ЗК 06	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації в галузі освітніх наук та біології.
	ЗК 07	Здатність розробляти проекти і керувати ними.
	ЗК 08	Здатність користуватися сучасними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології, основ здоров'я, освіти.
	ЗК 09	Здатність у професійній діяльності діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 10	Здатність до поглиблення теоретичних та практичних знань у галузі освітніх та біологічних наук.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 01	Здатність застосовувати в освітній професійній діяльності знання з урахуванням новітніх досягнень в галузі біологічних наук, наук про здоров'я, педагогіки і психології.
	СК 02	Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі освітніх, біологічних наук та наук про здоров'я для проведення наукових досліджень.
	СК 03	Здатність аналізувати напрямки розвитку сучасної освіти й біології.
	СК 04	Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження, інтерпретувати їхні результати.
	СК 05	Здатність забезпечити збереження біорізноманіття та управління природокористуванням.
	СК 06	Здатність на основі розуміння сучасних наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів приймати рішення з важливих проблем освіти, біології, здоров'язбереження.
	СК 07	Здатність застосовувати базові знання для збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини, застосовувати сучасні методи оцінки й

		моніторингу стану здоров'я людини, аналізувати спосіб життя та його вплив на здоров'я, розробляти рекомендації щодо організації здорового способу життя. (Харків)
	СК 08	Здатність застосовувати для формування світоглядної позиції учнів та студентів основні сучасні положення біологічних наук стосовно походження, розвитку, будови і процесів життєдіяльності живих організмів.
	СК 09	Здатність добирати зміст, планувати освітній процес, прогнозувати його результати, застосовувати сучасні освітні технології, методи та методики в професійній діяльності для забезпечення якості освітнього процесу з біології та основ здоров'я відповідно до вимог державного стандарту.
	СК 10	Здатність до формування у здобувачів вищої освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків біології та здоров'я людини.
	СК 11	Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.
7 – Програмні результати навчання		
	ПРН 01	Вміти користуватися інформаційними джерелами та застосовувати їх при формуванні та розробці освітніх та наукових матеріалів і проєктів.
	ПРН 02	Приймати самостійні рішення у професійній діяльності.
	ПРН 03	Знаходити шляхи швидкого і ефективного розв'язку поставленого завдання, генерувати ідеї, використовуючи отримані знання та навички.
	ПРН 04	Представляти результати наукової роботи з використанням сучасних технологій, вести наукову дискусію.
	ПРН 05	Знати особливості розвитку сучасних біологічних наук, наук про здоров'я, методики викладання, тенденції розвитку системи освіти.
	ПРН 06	Демонструвати знання про основні закономірності розвитку живих систем та окремих організмів, їх функціонування.
	ПРН 07	Знати і аналізувати основні методи і методики, технології навчання біології та основ здоров'я і використовувати їх під час освітньої і наукової професійної діяльності.
	ПРН 08	Використовувати інноваційні підходи для розв'язання конкретних педагогічних професійних завдань, для формування предметних компетентностей учнів з біології та основ здоров'я.

	ПРН 09	Користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією у сфері професійної педагогічної та наукової діяльності.
	ПРН 10	Об'єктивно оцінювати власні професійні якості та прагнути до самовдосконалення.

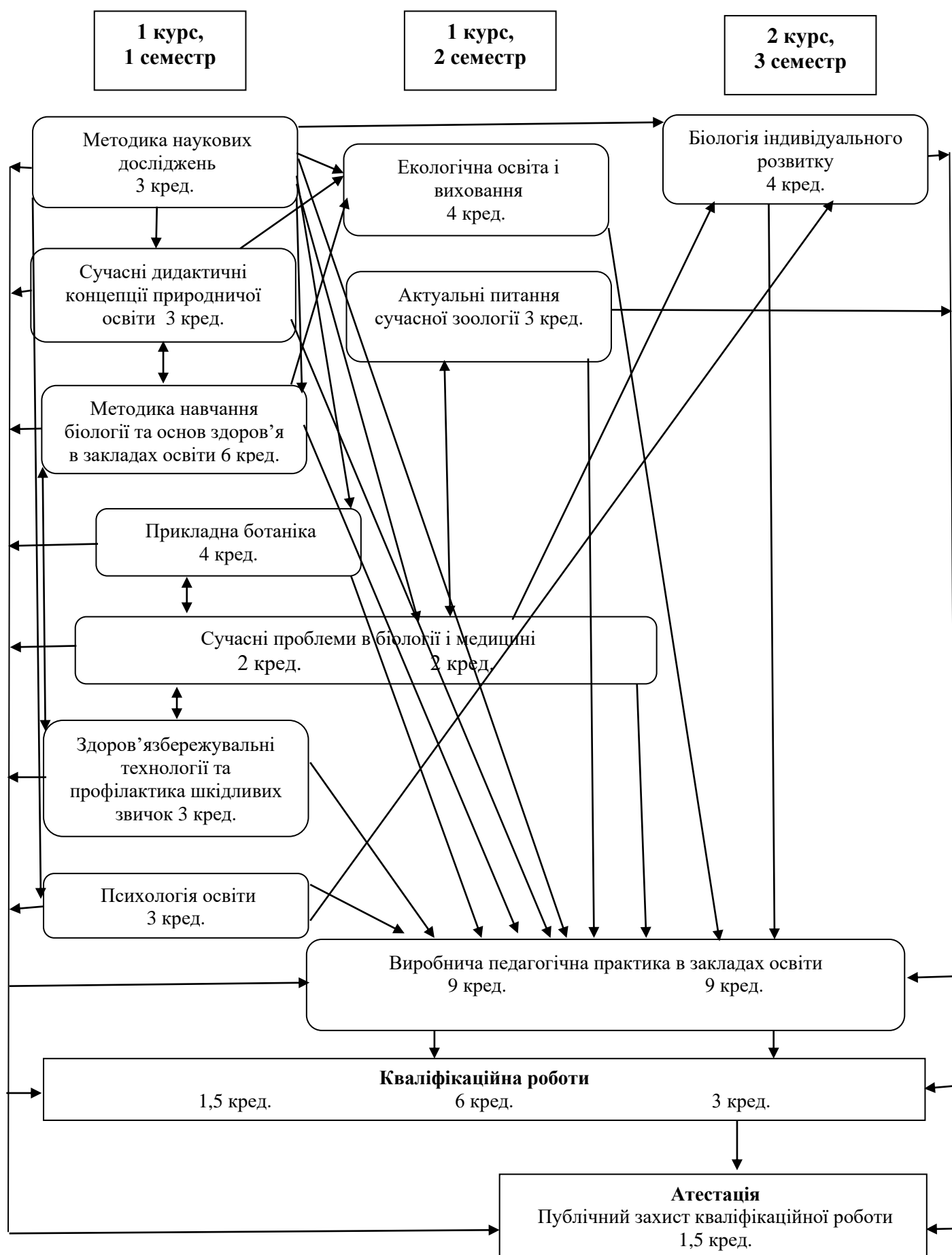
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються висококваліфіковані науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, що відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. <i>Керівник проєктної групи – Григорчук Інна Дмитрівна – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та методики її викладання.</i>
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів теоретичної, практичної та науково-дослідної роботи студентів. Для проведення занять облаштовано кабінети та лабораторії, повністю оснащені відповідним обладнанням, комп'ютерні класи. Працює бібліотека, зокрема, й електронна, інституційний репозитарій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес забезпечено навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщено в системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE). Навчально-методичні та наукові видання містяться у бібліотеці університету. Наукові роботи завантажено в інституційний репозитарій. Основою інформаційного забезпечення є використання комп'ютерної техніки з відповідним програмним забезпеченням, а також наявність спеціальних навчальних і наукових комп'ютерних програм. Науково-педагогічними працівниками кафедри проводиться постійна робота з поповнення навчально-методичної бази літературою, підручниками, навчально-методичними посібниками та методичними розробками.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до договору із ХНУ про співпрацю щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до програми Еразмус+ щодо організації та участі в проєктах із академічної мобільності.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

**2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

2.1. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми

Шифр за ОПІ	Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС / навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Методика наукових досліджень	3/90	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 02	Екологічна освіта і виховання	4/120	екзамен
ООК 03	Сучасні дидактичні концепції природничої освіти	3/90	залік
ООК 04	Психологія освіти	3/90	залік
ООК 05	Методика навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти	6/180	екзамен
ООК 06	Прикладна ботаніка	4/120	екзамен
ООК 07	Сучасні проблеми в біології і медицині	4/120	екзамен
ООК 08	Біологія індивідуального розвитку	4/120	екзамен
ООК 09	Здоров'язберезувальні технології та профілактика шкідливих звичок	3/90	екзамен
ООК 10	Актуальні питання сучасної зоології	3/90	залік
ООК 11	Практика:		
ООК 11.01	виробнича педагогічна практика в закладах освіти	9/270	залік диф.
ООК 11.02	виробнича педагогічна практика в закладах освіти	9/270	залік диф.
ООК12	Кваліфікаційна робота	10,5/315	
ООК 13	Атестація	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти		23/690	заліки
Загальна кількість годин і кредитів ЄКТС для підготовки магістра		90 / 2700	

1.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форма атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, передбачає оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених освітньою програмою. Завершується видачею документа державного зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Тематика кваліфікаційних робіт має бути орієнтована на розв'язання теоретичної або практичної задачі із застосуванням фундаментальних положень і методів біологічної науки або методики викладання біології. Виконання роботи супроводжується застосуванням класичних та інноваційних підходів, методів, технологій. Обсяг кваліфікаційної роботи обумовлений необхідністю ґрунтовного розкриття теми, основних напрацювань та здобутих результатів.</p> <p>Кваліфікаційна робота має містити:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ обґрунтування актуальності обраної теми дослідження; ✓ чітко сформульований науковий апарат; ✓ аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми; ✓ обґрунтування вибору та опис застосованих методів; ✓ аналіз і теоретичне обґрунтування одержаних результатів дослідження; ✓ узагальнюючі висновки та практичні рекомендації. <p>Кваліфікаційна робота має бути написана українською мовою у науковому стилі.</p> <p>Передбачається апробація здобутих результатів.</p> <p>Обов'язково здійснюється ретельний аналіз та перевірка роботи на академічний плагіат.</p> <p>Кваліфікаційна робота розміщується у в інституційному репозитарії університету.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту</p>	<p>Атестація здійснюється відкрито як публічна презентація результатів кваліфікаційної роботи, на якій можуть бути присутні представники інших закладів вищої освіти та/або роботодавці.</p>

**4.Матриця відповідності програмних компетентностей
освітнім компонентам освітньо-професійної програми**

Освітні компоненти ОПП Програмні компетентності	ООК 01	ООК 02	ООК 03	ООК 04	ООК 05	ООК 06	ООК 07	ООК 08	ООК 09	ООК 10	ООК 11.01	ООК 11.02	ООК 12	ООК 13
	ЗК 01	+	+	+		+					+			+
ЗК 02	+	+											+	
ЗК 03	+	+	+	+	+				+		+	+		+
ЗК 04					+	+	+	+	+		+	+		
ЗК 05	+	+			+						+	+		+
ЗК 06	+		+										+	
ЗК 07	+								+		+	+		
ЗК 08	+		+		+		+			+	+	+	+	
ЗК 09	+			+							+	+		
ЗК 10		+	+		+		+			+			+	
СК 01		+		+	+				+		+	+		
СК 02	+				+					+	+	+	+	
СК 03	+		+		+	+	+	+	+	+			+	+
СК 04	+					+	+	+	+				+	
СК 05		+												
СК 06		+	+		+	+	+	+	+				+	
СК 07					+				+		+	+		
СК 08			+		+	+	+	+			+	+		
СК 09			+		+						+	+		
СК 10			+		+						+	+		
СК 11				+	+						+	+		

5.Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами освітньо-професійної програми

Програмні результати навчання	Освітні компоненти ОПП													
	ООК 01	ООК 02	ООК 03	ООК 04	ООК 05	ООК 06	ООК 07	ООК 08	ООК 09	ООК 10	ООК 11.01	ООК 11.02	ООК 12	ООК 13
ПРН 01	+	+			+						+	+	+	
ПРН 02	+	+	+	+	+						+	+	+	
ПРН 03	+				+		+		+		+	+	+	+
ПРН 04	+									+			+	+
ПРН 05	+				+	+	+	+		+				+
ПРН 06						+	+	+		+				+
ПРН 07			+		+						+	+		
ПРН 08		+	+		+				+		+	+		
ПРН 09	+		+		+				+		+	+	+	
ПРН 10	+	+		+	+						+	+	+	+

